Dosarul nr. 3r–336/22
2-22110194-01-3r-24102022
Prima instanţă: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

D E C I Z I E

21 decembrie 2022 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Ala Cobăneanu
judecătorii Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursurile depuse de către Vitalie Movilă, Evghenii Dvurceanschii şi Nina Veleva,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La originea cauzei se află acţiunea înaintată la data de 29 iulie 2022 de către Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

La caz, din materialele cauzei judiciare, rezultă că, la 20 aprilie 2021, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii, a parvenit încheierea interlocutorie din 16 martie 2021 a Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie, prin care se aduce la cunoştinţă despre pretinse fapte de încălcare a legislaţiei în vigoare de către judecătorii Colegiului judiciar al Curţii de Apel Cahul, Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva, la examinarea în ordine de apel a cauzei penale de acuzare a lui Oleg Grincevschi, Mihai Toderaşcu şi SRL ’’Igvalex Vin”, la admiterea, prin încheierea din 16 mai 2019, a cererii părţii apărării cu privire la revocarea măsurii preventive - arestul preventiv în privinţa inculpatului Oleg Grincevschi, fiind încălcate prevederile imperative ale art. 309 alin. (l) din Codul de procedură penală.

Prin hotărârea nr. 211/21 din 14 septembrie 2021 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a dispus remiterea încheierii interlocutorii din 16 martie

2021 a Curţii Supreme de Justiţie Inspecţiei judecare pentru verificarea faptelor indicate.

Analizând circumstanţele expuse în încheierea interlocutorie din 16 martie 2021 a Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie, Inspecţia judiciară a ajuns la concluzia de a se autosesiza în vederea verificării acţiunilor judecătorilor Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva de la Curtea de Apel Cahul, la emiterea încheierii din 16 mai 2019, prin prisma temeiurilor de abatere disciplinară statuate la art. 4 alin. (l), lit. i) şi p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin hotărârea nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, s-a constatat comiterea de către judecătorii Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva (judecător în demisie) de la Curtea de Apel Cahul a abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (l) lit. i) al Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor şi s-a aplicat sancţiunea disciplinară prevăzută de art. 6 alin. 1), lit. a) din aceeaşi lege - "avertisment" , fiecăruia.

La 14 iunie 2022, Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva au depus la Consiliul Superior al Magistraturii o contestație împotriva Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

La data de 24 iunie 2022, Consiliul Superior al Magistraturii i-a informat pe Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva că este în imposibilitate de a examina contestația din lipsă de cvorum, însă contestaţia va fi examinată ca urmare a întrunirii noii componențe a Consiliului Superior al Magistraturii, iar Plenul va examina plenipotențiar contestația depusă la unele din ședințele ulterioare.

La data de 29 iulie 2022, Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin încheierea din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acţiunea în contencios administrativ depusă de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

La 11 octombrie 2022, Vitalie Movilă şi Evghenii Dvurecenschii au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs, recurenţii au invocat că actul administrativ individual defavorabil pentru ei este Hotărârea nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Colegiului Disciplinar din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, iar procedura examinării contestaţiei este o cale de soluţionare prejudiciară a litigiului, care dă naştere dreptului reclamanţilor la acţiune în contencios administrativ, chiar

dacă autoritatea ierarhic superioară (în cazul dat Consiliul Superior al Magistraturii) omite să examineze contestaţia, indiferent care ar fi motivul. Ba mai mult, în cazul recurenţilor, din momentul expirării termenului pentru examinarea contestaţiei a început a curge termenul de prescripţie pentru depunerea acţiunii în contencios administrativ, care la fel este unul fix şi omiterea de către recurenţi a acestui termen provoacă efecte negative - pierderea acestui drept.

În opinia lor, acest raţionament este dedus din sensul direct şi neinterpretabil al legii, care la art. 209 alin. (l), (2) Cod administrativ stipulează: ”(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (l) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă”.

Consideră recurenţii că sunt justificaţi de a înainta prezenta acţiune în termenul specificat la art. 209 alin. (l), lit. a) Cod administrativ.

Pentru autoritatea publică ierarhic superioară Plenul Consiliului Superior al Magistraturii este instituit un termen legal pentru derularea procedurii administrative, inclusiv şi a etapei de examinare a contestaţiei, şi nu există vreo prevedere legală, hotărâre judecătorească sau acord al părţilor care ar prelungi, suspenda sau amâna curgerea acestui termen.

La 28 iunie 2022 recurenţii au primit scrisoarea nr. 1825 din 24 iunie 2022 a preşedintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, ce conţine informaţii despre imposibilitatea examinării contestaţiei din lipsa de cvorum pentru a decide problema din speţă, precum şi despre faptul că contestaţia va fi examinată la una din şedinţele ulterioare ale Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, care va fi întrunit într-o componenţă nouă, facându-se trimitere la art. 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaţilor la funcţia de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor şi procurorilor şi la Hotărârea nr. 9 din 7 aprilie 2022 a Curţii Constituţionale pentru controlul constituţionalităţii Legii nr. 26 din 10 martie 2022.

Această notificare prin sine nu constituie o decizie asupra cererii prealabile, şi nici un refuz de examinare a cererii prealabile.

Notificarea nr. 1825 din 24 iunie 2022 a preşedintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii nu are nici o justificare de drept pentru o eventuală amânare sau suspendare a examinării contestaţiei reclamanţilor pentru o perioadă nedeterminată. Norma de drept şi aplicabilitatea ei prin prisma Hotărârii nr. 9 din 7 aprilie 2022 a Curţii Constituţionale, la care se face trimitere în notificarea nr. 1825 din 24 iunie 2022 a preşedintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, nici nu poate avea vreo tangenţă cu dreptul de acces la justiţie şi

termenul în care poate fi înaintată acţiunea în contencios administrativ.

Articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaţilor la funcţia de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor şi procurorilor stipulează: ”Pentru perioada de timp de până la data întrunirii legale a noii componenţe a Consiliului Superior al Magistraturii şi a Consiliului Superior al Procurorilor, pentru a nu admite disfuncţionalităţi în exercitarea de către consiliile menţionate a atribuţiilor stabilite prin Constituţia Republicii Moldova, hotărârile acestor consilii vor fi adoptate în conformitate cu dispoziţiile Codului administrativ ce reglementează emiterea actelor administrative”

Concluziile Curţii Constituţionale din Hotărârea nr. 9 din 7 aprilie 2022 cu privire la neconstituţionalitatea sintagmei „stabilite prin Constituţia Republicii Moldova” din această normă legală se rezumă la faptul că orice hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii adoptată pe segmentul realizării atribuţiilor prevăzute de Constituţie la art. 123 şi 136 alin. (2) (inclusiv şi pe domeniul atragerii la răspundere disciplinară a judecătorilor) nu poate fi adoptată fără cvorumul şi majoritatea calificată stabilite la art. 15 alin. (2) şi art. 24 alin. (l) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Instituirea acestor reguli de aplicare a legii nu are vreo interferenţă cu dreptul de a contesta în instanţa de contencios administrativ o hotărâre de aplicare a sancţiunii disciplinare, or lipsa de cvorum pentru a decide asupra contestaţiei de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii este o circumstanţă situaţională, şi legea nu derogă de la normele generale cu privire la accesul la instanţa de contencios administrativ (inclusiv termenul de realizare a acestui drept) în situaţia în care actul administrativ de constatare şi aplicare a sancţiunii disciplinare este deja emis de către autoritatea competentă - Colegiul Disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii.

Sunt ignorate şi prevederile art. 64 Cod administrativ, care califică refuzul de a examina o cerere drept respingere a cererii. Consideră recurenţii că incapacitatea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de a examina contestaţia în termenul stabilit de lege echivalează cu respingerea contestaţiei.

Concluzia instanţei de fond privitoare la faptul că ”activitatea administrativă a Consiliului Superior al Magistraturii ... nu a fost finisată” (alin. 7 pagina 5), ignoră, în opinia recurenţilor, prevederile clare şi neinterpretabile de la art. 209 alin. (l), (2) Cod administrativ citate supra, din care rezultă că termenul prevăzut pentru examinarea cererii prealabile a expirat.

Pe 27 octombrie 2022, Nina Veleva a depus recurs împotriva încheierii din 3 octombrie 2022, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului şi admiterea recursului.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a arătat că a fost plecată în perioada 6 octombrie 2022 – 25 octombrie 2022 peste hotarele ţării, motiv pentru care a fost în imposibilitate de a depune recursul în termen. Drept dovadă, a anexat copia paşaportului.

A indicat recurenta că subscrie tuturor argumentelor din cererea de recurs depusă de Vitalie Movilă şi Evghenii Dvurecenschii, în fapt şi în drept. Suplimentar a invocat prevederile art. 139 alin. (1), (3) şi (4) Cod administrativ, arătând că

hotărârea nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Colegiului Disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii nu a devenit incontestabilă în sensul art. 140 Cod administrativ, iar valabilitatea sa va continua să producă efecte negative pentru reclamanţi pe parcursul unui an de la aplicare, potrivit art. 6 alin. (3) din Legea 178/2014, adică până la 22 aaprilie 2021, până ce reclamanţilor le va fi încălcat dreptul la un proces echitabil (accesul la justiţie şi termenul rezonabil al procedurilor).

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Încheierea din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost contestată de recurenţii Vitalie Movilă şi Evghenii Dvurecenschii la 11 octombrie 2022, fapt ce atestă respectarea termenului prevăzut de art. 242 din Codul administrativ.

Cu referire la termenul de declarare a recursului de către Nina Veleva, instanţa de recurs constată că acesta a fost depus la data de 27 octombrie 2022, cu depăşirea termenului, dar totodată constată ca fiind întemeiată cererea acesteia de repunere în termen a recursului.

Or, la data notificării încheierii recurate de către instanţa de apel, şi anume la 4 octombrie 2022, şi până la data de 25 octombrie 2022, Nina Veleva s-a aflat peste hotarele ţării, fapt probat prin copia paşaportului anexată la cererea de recurs.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele indicate în cererea de recurs au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și pasibil de a fi admis din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanţa anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

După cum denotă materialele cauzei, la 20 aprilie 2021 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit încheierea interlocutorie a Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 16 martie 2021, prin care se aduce la cunoştinţă despre pretinse fapte de încălcare a legislaţiei în vigoare de către judecătorii Colegiului judiciar al Curţii de Apel Cahul Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva, la examinarea în ordine de apel a cauzei penale de acuzare a lui Oleg Grincevschi, Mihai Toderaşcu şi SRL ’’Igvalex Vin”, la admiterea prin încheierea din 16 mai 2019 a cererii părţii apărării cu privire la revocarea măsurii

preventive - arestul preventiv în privinţa inculpatului Oleg Grincevschi, fiind încălcate prevederile imperative ale art. 309 alin. (l) din Codul de procedură penală.

Prin hotărârea nr. 211/21 din 14 septembrie 2021 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a dispus remiterea încheierii interlocutorii din 16 martie 2021 a Curţii Supreme de Justiţie Inspecţiei judecare pentru verificarea faptelor indicate.

Analizând circumstanţele expuse în încheierea interlocutorie a Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie din 16 martie 2021, Inspecţia judiciară a ajuns la concluzia de a se autosesiza în vederea verificării acţiunilor judecătorilor Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva de la Curtea de Apel Cahul, la emiterea încheierii din 16 mai 2019, prin prisma temeiurilor de abatere disciplinară statuate la art. 4 alin. (l), lit. i) şi p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin hotărârea nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, s-a constatat comiterea, de către judecătorii Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva (judecător în demisie) de la Curtea de Apel Cahul, a abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (l) lit. i) al Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor şi s-a aplicat sancţiunea disciplinară prevăzută de art. 6 alin. 1), lit. a) din aceeaşi lege - “avertisment” , fiecăruia.

La 14 iunie 2022, Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva au depus la Consiliul Superior al Magistraturii o contestație împotriva Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

La data de 24 iunie 2022, Consiliul Superior al Magistraturii i-a informat pe Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva că este în imposibilitate de a examina contestația din lipsă de cvorum, însă contestaţia va fi examinată ca urmare a întrunirii noi componențe a Consiliului Superior al Magistraturii, iar Plenul va examina plenipotențiar contestația depusă la unele din ședințele ulterioare.

Nefiind de acord cu răspunsul Consiliului Superior al Magistraturii, precum şi cu Hotărârea nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, recurenţii reclamanţi au înaintat, împreună cu judecătorul în demisie Nina Veleva, o acţiune împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea Hotărîrii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 A Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin încheierea din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acţiunea în contencios administrativ depusă de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticile formulate în cererile de recurs și materialele cauzei coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, completul pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea instanței de fond este neîntemeiată și urmează a fi anulată reieșind din următoarele.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Totodată, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ prevede expres că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Iar, în concordanţă cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În contextul celor relatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva au contestat Hotărârea nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

Completul de judecată reține că, potrivit art. 15 alin. (12) al Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaţilor la funcţia de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor şi procurorilor, pentru perioada de timp de până la data întrunirii legale a noii componenţe a Consiliului Superior al Magistraturii şi a Consiliului Superior al Procurorilor, pentru a nu admite disfuncţionalităţi în exercitarea de către consiliile menţionate a atribuţiilor stabilite prin Constituţe, hotărârile acestor consilii vor fi adoptate în conformitate cu dispoziţiile Codului administrativ ce reglementează emiterea actelor administrative.

Potrivit Hotărârii nr. 9 din 7 aprilie 2022 a Curții Constituționale, s-a declarat neconstituţional textul "stabilite prin Constituţia Republicii Moldova" din articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente

selectării candidaţilor la funcţia de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor şi procurorilor.

Declararea neconstituţionalităţii textului "stabilite prin Constituţia Republicii Moldova" din articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 exclude competenţa Consiliului Superior al Magistraturii de a adopta, pe baza acestui articol, hotărâri care rezultă din atribuţiile prevăzute de articolele 123 şi 136 alin. (2) din Constituţie (numirea, transferarea, detaşarea, promovarea în funcţie şi aplicarea de măsuri disciplinare faţă de judecători, precum şi numirea judecătorilor la Curtea Constituţională). Consiliul Superior al Magistraturii va propune Preşedintelui Republicii Moldova numirea în funcţie până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorilor al căror termen iniţial de numire în funcţie a expirat până la data de 1 aprilie 2022.

Curtea constituțională la emiterea Hotărârii nr. 9 din 7 aprilie 2022, a constatat că prevederile articolului 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 ar putea perturba echilibrul între condiţia asigurării independenţei judecătorilor şi condiţia evitării autoguvernării corporatiste în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Aceste prevederi stabilesc că, pentru perioada de timp de până la data întrunirii legale a noii componenţe a Consiliului Superior al Magistraturii şi a Consiliului Superior al Procurorilor, pentru a nu permite disfuncţionalităţi în exercitarea de către consiliile menţionate a atribuţiilor stabilite prin Constituţia Republicii Moldova, hotărârile acestor consilii vor fi adoptate în conformitate cu dispoziţiile Codului administrativ ce reglementează emiterea actelor administrative.

Analizând prevederile relevante ale Codului administrativ, Curtea a constatat că regulile generale prevăzute de articolele 133 alin. (2) şi art. 135 alin. (2) şi (5) din cod sunt aplicabile doar în situaţia în care alte legi speciale nu reglementează alte cerinţe referitoare la cvorum şi la tipul de majoritate. În acest sens, Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii stabileşte norme speciale în raport cu prevederile Codului administrativ. Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii prevede, la articolul 15 alin. (2), că şedinţa Consiliului este deliberativă dacă la aceasta participă cel puţin două treimi din membrii lui. În continuare, articolul 24 alin. (1) din aceeaşi lege stabileşte că Consiliul adoptă hotărâri cu votul deschis al majorităţii membrilor săi, cu excepţia cazului prevăzut la articolul 19 alin. (4).

Curtea a notat că articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022 stabileşte că până la data întrunirii legale a noii componenţe a Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârile Consiliului vor fi adoptate în conformitate cu dispoziţiile Codului administrativ. Totuşi, aplicabilitatea regulilor generale de emitere a actelor administrative din Codul administrativ sunt condiţionate de lipsa unor norme speciale. În cazul în discuţie, Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii conţine norme speciale în raport cu Codul administrativ.

Până la data întrunirii legale a noii componenţe, pe baza articolului 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, Consiliul Superior al Magistraturii va putea adopta hotărâri care pun în aplicare atribuţiile prevăzute de Legea nr. 26 din 10 martie 2022 sau care au ca obiect administrarea treburilor curente.

Prin administrarea treburilor curente, Curtea are în vedere inclusiv competenţa Consiliului Superior al Magistraturii de a oferi acordul pentru pornirea urmăririi penale şi pentru realizarea acţiunilor de urmărire penală în privinţa judecătorilor, cu excepţia cazurilor în care judecătorii sunt suspectaţi de comiterea unor delicte în exercițiul funcțiilor lor legale...].

Totodată, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ consideră că prima instanță just a reţinut prevederile art. 27 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, potrivit cărora completele de examinare a contestaţiilor ale colegiului disciplinar verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecţiei judiciare de respingere a sesizărilor.

În accepţiunea art. 28 alin. (1) şi (3) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, completele de contestaţie examinează contestaţiile împotriva deciziilor inspecţiei judiciare de respingere a sesizării. Procedura în faţa completelor de contestaţie este scrisă. Completele de contestaţie decid: a) admiterea contestaţiei şi restituirea cauzei inspecţiei judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestaţiei ca neîntemeiată. În temeiul art. 29 alin. (3) al Legii menţionate, hotărârea privind respingerea contestaţiei împotriva deciziei inspecţiei judiciare de respingere a sesizării este definitivă.

În speţa dedusă judecăţii, prezintă relevanţă şi prevederile art. 71 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii şi art. 8 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, potrivit cărora Inspecţia Judiciară şi Colegiul disciplinar, ca organe specializate ale Consiliului Superior al Magistraturii, activează independent şi exercită atribuţii quasi-judiciare.

Întrucât examinarea sesizărilor se poate finaliza cu aplicarea unei sancţiuni disciplinare în privinţa unui magistrat independent şi inamovibil, în activitatea de înfăptuire a justiţiei a căruia sunt interzise orice fel de imixtiuni, atât Inspecţia Judiciară, cât şi Colegiul disciplinar activează ca un „tribunal”.

Astfel, conform art. 27 alin. (2) şi 29 alin. (1) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, completele de contestaţie sunt formate din trei membri ai colegiului disciplinar numiţi prin hotărârea colegiului disciplinar. În completul de contestaţie sunt incluşi, în mod obligatoriu, doi judecători şi un reprezentant al societăţii civile. Iar hotărârea privind respingerea sesizării se adoptă cu votul unanim al membrilor completului de contestaţie.

În consecinţă, prin lege organică, şi anume articolele 27-29 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, este reglementată detaliat procedura de examinare a contestaţiilor împotriva deciziilor Inspecţiei Judiciare.

Astfel, o persoană interesată căreia Inspecţia Judiciară i-a respins o sesizare poate utiliza o „cale de atac prevăzută de lege”, depunând o contestaţie la Completul de examinare a contestaţiilor al Colegiului disciplinar. Aceste două etape procedurale, prevăzute de legea organică, reprezintă activităţi quasi-judiciare,

întrucât conţin atât şanse, cât şi garanţii ale apărării dreptului pretins încălcat, dar şi rigori de formă, conţinut şi termene de procedură.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudenţa sa, interpretând articolul 6§1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, a stabilit că „dreptul la un tribunal" (accesul liber la justiţie) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp şi în spaţiu, în funcţie de nevoile şi resursele comunităţii şi ale indivizilor (cauzele Golder contra Regatului Unit al Marii Britanii din 21 februarie 1975, §38, Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai 1985, §57). Condiţia impusă constant de jurisprudenţa Curţii în aplicarea articolului 6§1 din Convenţie cere ca limitările operate de către statele contractante să nu restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal" în măsura în care dreptul în discuţie să fie afectat în chiar substanţa sa.

Astfel, instanţa de recurs consideră că reclamanţilor Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva le este garantat accesul la un „tribunal", iar legea organică le oferă 2 nivele de jurisdicţie, atât cât a considerat legiuitorul Republicii Moldova suficient, astfel încât dreptul acestora nu este afectat în substanţa sa.

În acest context, instanţa de recurs apreciază drept justă concluzia instanţei de fond precum că, în conformitate cu art. 71 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii şi art. 8 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspecţia Judiciară şi Colegiul disciplinar ca organe specializate, precum şi Consiliul Superior al Magistraturii, activează independent şi exercită atribuţii quasi-judiciare. Întrucât examinarea sesizărilor se poate finaliza cu aplicarea unei sancţiuni disciplinare în privinţa unui magistrat independent şi inamovibil, în activitatea de înfăptuire a justiţiei a căruia sunt interzise orice fel de imixtiuni, atât Inspecţia Judiciară, cât şi Colegiul disciplinar activează ca un „tribunal".

În consecinţă, prin lege organică şi anume articolele 18-40 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, este reglementată detaliat procedura de examinare a cauzelor disciplinare. Astfel, judecătorii vizaţi în hotărârea colegiului disciplinar pot utiliza „calea de atac prevăzută de lege", depunând o contestaţie la Consiliul Superior al Magistraturii.

Această etapă procedurală prevăzută de legea organică, reprezintă o activitate quasi- judiciară, întrucât conţin atât şanse cât şi garanţii ale apărării dreptului pretins încălcat, cât şi rigori de formă, conţinut şi termene de procedură.

Reclamanţii nu au parcurs această etapă procedurală până la capăt, or procedura administrativă nu a fost finalizată prin adoptarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a unei hotărâri cu privire la examinarea contestaţiei depuse de către Vitalie Movilă, Evghenii Dvurceanschii şi Nina Veleva împotriva Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

Pentru considerentele expuse supra, constatarea instanţei ierarhic inferioare cu privire la nerespectarea, de către recurenţii reclamanţi, a procedurii prealabile, nu este justificată, dat fiind faptul că contestarea contestarea de către Vitalie Movilă, Evghenii Dvurceanschii şi Nina Veleva a Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a

Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii reprezintă o cale de atac prevăzută de lege.

Iar prin răspunsul din 24 iunie 2022, Consiliul Superior al Magistraturii i-a informat doar pe reclamanți că este în imposibilitate de a examina contestația depusă împotriva hotărârii Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii din lipsă de cvorum pentru a decide problema în speță, aceasta urmând a fi examinată odată cu întrunirea noii componențe a Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel fiind, se atestă că activitatea administrativă a Consiliului Superior al Magistraturii privind examinarea legalității Hotărârii nr. 13/4 din 22 aprilie 2022 a Plenului Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii nu a fost finalizată prin emiterea unei hotărâri în conformitate cu art. 39 alin. (4) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La acest argument se va menţiona şi faptul că recurenţii contestă în speţă nu răspunsul Consiliului Superior al Magistraturii, care ar urma să fie anticipată de o cerere prealabilă, dar hotărârea Colegiului disciplinar, ca organ subordonat Consiliului Superior al Magistraturii.

În aceste condiţii, instanţa de recurs nu poate reţine argumentul recurenţilor privitor la încălcarea dreptului dânşilor de acces la justiţie şi a termenului în care poate fi înaintată acţiunea în contencios administrativ, fiind cert că în speţă acest termen nu a survenit.

Prin urmare, analizând circumstanţele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiție consideră că acțiunea depusă de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva este inadmisibilă, având în vedere că aceasta a fost înaintată prematur, fără a fi consumată calea de atac obligatorie prevăzută de lege, motiv pentru care ajunge la concluzia de a admite recursurile depuse de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva.

Distinct de aceste constatări, instanţa de recurs conchide că argumentul reţinut de Curtea de Apel Chişinău, în sensul declarării inadmisibilităţii acţiunii ca fiind depusă fără respectarea procedurii prealabile nu are suport legal, fapt ce impune casarea încheierii date, cu pronunţarea unei noi încheieri, prin care să fie declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată, din considerentele expuse mai sus.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiție conchide că admisibilitatea/inadmisibilitatea unei acțiuni nu se limitează doar la temeiurile menţionate în special la art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, ci presupune exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri certe şi concludente.

Accesul la justiţie poate fi limitat, în special prin instituirea condiţiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o

proporţionalitate între interesul persoanei şi scopul legitim urmărit (Guerin contra Franţei, 29 iulie 1998, § 37). Totuşi, limitările nu trebuie să reducă la zero esenţa acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicaţi în proceduri trebuie să se aştepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33). Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conţinutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit.

Prin urmare, declararea ca inadmisibilă a acţiunii în condiţiile expuse mai sus este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de fond este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul şi a anula încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite cererea de repunere în termenul de declarare a recursului depusă de Nina Veleva. Se repune Nina Veleva în termenul de declarare a recursului.

Se admit recursurile depuse de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva.

Se anulează încheierea din 3 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii și Nina Veleva împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind contestarea actului administrativ individual defavorabil.

Se emite o nouă încheiere prin care se declară inadmisibilă acţiunea depusă de către Vitalie Movilă, Evghenii Dvurecenschii şi Nina Veleva, pentru nerespectarea căii de atac.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele ședinței,
judecătorul Ala Cobăneanu

judecătorii Nina Vascan

Nicolae Craiu